

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вжиття заходів, спрямованих на розроблення загальнодержавної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту

Дотримання законодавства щодо пожежної та техногенної безпеки в навчальних закладах та інших місцях з масовим перебуванням людей є предметом особливої турботи відповідальних осіб територіальних громад.

Законом України «Про місцеве самоврядування України» та статтею 19 Кодексу цивільного захисту України визначено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері організації заходів цивільного захисту, а саме: запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від природних та техногенних загроз, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків.

В процесі здійснення реформи децентралізації на баланс територіальних громад було передано соціальні об'єкти, зокрема, заклади освіти, культури, охорони здоров'я та соціального захисту населення.

Варто зауважити, що впроваджуючи реформу децентралізації держава фактично зобов'язала громади прийняти об'єкти на свій баланс. Разом з цим, держава не подбала про те, щоб передати дані об'єкти у належному технічному стані, а переклала це на плечі новостворених територіальних громад, які на даному етапі є фінансово залежні.

Так, будівлі зазначених закладів будувались та вводились в експлуатацію ще в 60-х - 80-х роках минулого сторіччя, нині перебувають у вкрай незадовільному стані, не відповідають сучасним технічним вимогам, в тому числі щодо дотримання правил пожежної та техногенної безпеки.

Особливість забезпечення протипожежного захисту об'єктів громад полягає у необхідності реалізації державної політики у сфері пожежної та техногенної безпеки, яка відповідно до Кодексу цивільного захисту України є невід'ємною частиною державної діяльності щодо охорони життя та здоров'я людей, національного багатства і навколишнього природного середовища.

Кожного року, не зважаючи на постійну роботу з боку органів місцевого самоврядування, проблемні питання, пов'язані із пожежною безпекою об'єктів на територіях територіальних громад залишаються актуальними.

На сьогоднішній день однією з основних проблем є стан протипожежного захисту соціальних об'єктів з масовим перебуванням населення, зокрема, дитячих дошкільних та навчальних закладів, лікувальних закладів, закладів відпочинку та інших, де протипожежні заходи не виконуються в повному обсязі через обмеженість фінансування.

Водночас однією з найбільш гострих проблем територіальних громад є загроза повного зупинення експлуатації закладів бюджетної сфери у зв'язку із недотриманням вимог пожежної та техногенної безпеки.

Для прикладу – Менська територіальна громада Чернігівської області. Станом на 1 січня 2021 року загальна сума коштів, необхідних для усунення приписів ДСНС, становить орієнтовно 57 млн. грн. (48% від загального фонду бюджету громади).

- Відділ освіти Менської міської ради – 22 млн. грн. (15,3% від загального кошторису Відділу освіти)
- КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Менської міської ради – 532.710 грн. (5,7% від загального кошторису КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)»)
- Відділ культури Менської міської ради – 2.223.204 грн. (16% від загального бюджету Відділу культури)
- КНП «Менська міська лікарня» Менської міської ради – 700.000 грн.
- КНМ «Менський центр ПМСД» Менської міської ради – 650.000 грн.

Згідно даних Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Чернігівській області, упродовж 2019-2021 років по області здійснено 2474 заходи державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки стосовно об'єктів бюджетної сфери.

Так, за результатами перевірок керівникам підприємств вручено приписи, в яких до виконання запропоновано 30795 протипожежних заходів.

Серед основних недоліків слід зазначити наступні:

- електрообладнання не відповідає вимогам пожежної безпеки,
- об'єкти не забезпечено первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками) згідно норм належності,

- не оброблено засобами вогнезахисту дерев'яні елементи конструкцій будівель,
- об'єкти не обладнано системами протипожежного захисту або вони знаходяться в непрацездатному стані та не обслуговуються спеціалізованими організаціями,
- шляхи евакуації не відповідають вимогам норм і правил з пожежної безпеки,
- внутрішнє та зовнішнє протипожежне водопостачання відсутнє або знаходиться в несправному стані.

Крім цього, згідно даних Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Чернігівській області, через суд, шляхом подання відповідних позовних заяв, через невиконані приписи служби, плануються до припинення функціонування 72 об'єкти, з яких:

- Об'єкти закладів освіти - 41;
- Об'єкти закладів культури – 12;
- Об'єкти закладів охорони здоров'я – 8;
- Об'єкти закладів соціальної сфери – 11.

Така статистика лише по Чернігівській області, а якщо брати у розрізі усієї країни, цей показник буде вражаючий.

Проте, на даний час територіальні громади не мають змоги профінансувати такі заходи та самостійно виконати приписи ДСНС і усунути виявлені порушення вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки з огляду на відсутність коштів у місцевому бюджеті.

Розроблення та втілення державної цільової програми дозволить територіальним громадам привести об'єкти бюджетної сфери у відповідність до вимог чинного законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки, та уникнути у майбутньому нещасних випадків.

2. Цілі і завдання проекту

Метою прийняття цієї постанови є вжиття Кабінетом Міністрів України необхідних та невідкладних заходів щодо розроблення, проведення громадського обговорення концепції та вжиття заходів спрямованих на затвердження державної цільової програми підтримки об'єднаних територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту

Проектом Постанови пропонується Кабінету Міністрів України:

- Невідкладно ініціювати розроблення державної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.
- Розробити та провести громадське обговорення концепції державної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.
- Прийняти рішення щодо розроблення проекту державної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери, та визначити державних замовників по її розробки, з числа обласних державних адміністрацій.
- Вжити заходів спрямованих на затвердження державної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.
- У місячний строк поінформувати Верховну Раду України про хід виконання цієї Постанови.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами у даній сфері правового регулювання є Конституція України, Кодекс цивільного захисту України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламент Верховної Ради України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття постанови не потребує виділення з державного бюджету цільових коштів, які будуть спрямовані на підтримку територіальних громад

по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.

Разом з цим, прийняття даної постанови зобов'яже Кабінет Міністрів України розробити фінансово-економічні розрахунки по впровадженню державної цільової програми підтримки територіальних громад по виконанню приписів Державної служби України з надзвичайних ситуацій та її структурних підрозділів у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.

6. Запобігання корупції

Проект Постанови не містить правил і процедур, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень.

7. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття проекту

Прийняття проекту Постанови дозволить вирішити питання щодо підтримки територіальних громад у сфері дотримання законодавства пожежної та техногенної безпеки у закладах бюджетної сфери.

Народний депутат України

Гулько А.Г.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гулько Анатолій Григорович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000420C31009E298F00
Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 438д9/1-2021/258296 від 06.08.2021

611678